

ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ

30 ст.

Цена за тези, които желаят

Горещи редове

Ангел Славчев:

КОИ СМЕ КАКВО ИСКАМЕ

На стр. 3

Висок карат

ЛЮБОРОДНИЯТ

На стр. 3

Брой първи - януари 2014 г.

Състояние

В НАЙ-СКЪПИЯ СЕЗОН

Преди края на миналата зима още - през февруари т. г. бяхме

почти в несъстоятелност

Т.е. - по тогавашна статистика повече от една трета от населението ни - безработни, пенсионери, домакинства от един човек или семейства с под минимални доходи - бяха в хуманитарна криза, както по европейски и световни стандарти се нарича това състояние на „оцеляване при лична невъзможност“... Което май бе само българска свръхустойчивост. Досега! Но дали е възможно и занаят, и тази зима?! Оспорваните от опозицията мерки на правителството ще осигурят все пак минималната доза топлина на най-застрешените. А за останалите жизнено нужди? И знаем ли с колко е нараснал процентът на бедстващите през изминалите 9 месеца? - Има ли категорични данни, които да сумират всички категории - и тези, които никъде не се водят в социалните списъци, и тези с ТЕЛК - втора и трета група, с обезщетения около социалната пенсия - с право на труд, но без възможност да намерят работа?! И тези, които няма как да внасят здравна осигуровка и ако стигнат до болница, трябва да платят свободни такси за лечението и нощуването... И колко такива, заболели през изминалата вирусна зима от бронхопневмония, си заминаха? И колко още заболяха от недохранване, изолация, песимизъм, удряни от безсърденост... и - не оцеляха?!
Институциите едва ли ще отговорят коректно на тези въпроси. Как да стигнем до отговорите бързо - стъпили вече в най-скъпия сезон - и да вземем спасителни мерки: за съседа, за близкия от улицата, за групите от социалните низини? Нека всеки се огледа наоколо - с чувството, че „най-скъпият“, освен неговият живот и на близките му, е и всеки страдащ сънародник: да не поднимем нито един такъв! И всеки - с гражданско отношение активно да помогне. Един от начините - пишете ни за всеки конкретен случай и заедно да търсим помощ!

От редакцията

Читателски съвет
Четири конкурса накуп
На стр. 2-3

За малки и големи
СИНЬОТО ЧУДО
На стр. 2-3

Героят на броя
ТОНИ
На стр. 4

ЗАПЛАХАТА ШИСТОВ ГАЗ
• Ние, българите, я отстранихме!
• Репресии върху протестиращите в Румъния
На стр. 2

Гражданска инициатива за СПИРАНЕ ПРОИЗВОЛА НА БАНКИТЕ

НАЦИОНАЛНА ПОДПИСКА За реална защита за клиентите на банки

1. Банките в България извличат по 400 млн. лв. годишно от кредитополучатели, свърх и над договореното по ипотечни и потребителски кредити. Това става с едностранно, произволно повишаване на лихви, след като кредитът вече е бил отпуснат.
2. За тези нелегитимни практики те вече са осъдени многократно на първа инстанция от различни съдилища у нас. Най-чести клиенти на съда са Пощенска банка и Уникредит Булбанк - по 12 пъти всяка, в т.ч. с влезли в сила решения.
3. Регулаторите, БНБ и КЗП са изобличени за негласно съдействие и нехайство към вменените им със закон задължения.
4. Кредитополучателите и потребителите на финансови услуги въобще, са лишени от действена, ефективна извънсъдебна защита, а гарантираната от държавата чрез съда такава е силно затруднена.
5. Нещо повече, Законът за потребителския

кредит, в сила от 2010 г., легализира едностранното повишаване на лихви както за потребителски, така и за ипотечни кредити.

За слагане край на порочните практики на банките и възстановяване конституционно гарантираната равнопоставеност между търговци на финансови услуги от една страна и техните клиенти от друга, група общественици и представители на неправителствени организации предлагаме

Пакет от СЕДЕМ ЗАКОНОДАТЕЛНИ МЕРКИ

Обществеността трябва да следи овластените, както и опозиционни политически партии и формации за отношението им към тези мерки. Всяко частично или неточно изпълнение на тези мерки ще е сигнал за това, че съответната политическа сила загърбва интересите на потребителите и обслужва банковото лоби.

Подкрепете тези мерки, за да не бъде ошета-

ван кредитополучателят в България, а банките да се обогатяват без правно основание.

Седемте, ясни и изпълними в разумен срок мерки, за преустановяването на порочните банкови практики и възстановяване равнопоставеността между клиент и банка в България, са:

1. Пазарен референтен лихвен процент. Ефект: Занапред банките няма да могат едностранно да променят лихвите по кредити. Незабавно ще намали вноските по съществуващите кредити с между 100 и 600 лв. месечно. Това са сумите, които, според съдебната практика, банки събират без правно основание. Изисква промяна на една дефиниция в Закона за потребителския кредит.
2. Промени в Гражданския Процесуален Кодекс (ГПК): в чл. 417, т. 2, чл. 435, ал. 2, от чл. 47(7) ГПК, чл. 380, ал. 3 и чл. 381, ал. 1 с цел защита правата на кредитополучатели, изпаднали в затруднение; предотвратяване съденето без знанието на клиента и реализиране правото на справедлив процес, в т.ч. чрез колективни искове.
3. Забрана на такса "предсрочно погасява-

Благословената земя на България ДА ОСТАНЕ НАША

ПРОДАЖБАТА НА ЗЛАТНАТА БЪЛГАРСКА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ Е НАЦИОНАЛНО ПРЕДАТЕЛСТВО! Да продаваш земята на Родината ни, е престъпление! Затова ли прадедите ни са създали първата държава в Европа?! Затова ли Левски и Ботев платиха с кръвта си тази ЗЕМЯ?! За да я разпоредят продажни безродници?!
Но светът се пробужда за истинската същност на глобализацията. Ето цитат от Новата Унгарска Конституция, създадена от партията на Виктор Орбан, която е член на ЕНП. Тази Конституция респектира Европа с изключителната си линия за самосъхранение, развитие и просперитет на държавата:

Читалището Вечният храм на родния дух

Малко едно време... Обикновено приказките започват така. Така обаче започва и историята на българския дух, който политиките и държавниците ни се опитват да накарат всички да вярваме, че е архаичен, консервативен или направо замиращ. Днес, 24 години след Прехода или по-скоро след като стартира „великото преселение на народите“ - по български, все още има български по високите постове, които не могат да видят по-далеч от носовите си и се смятат за по-големи от хляба. Опитват се да убедят себе си, народа ни и света, че „българското“ е част и производно на европейското; че не е особено здравословно да мислим, че сме уникални, защото може би така е по-лесно да бъдем моделирани. Но има една институция, която е уникална по своята същност и която е пазила и съхранявала българския дух през вековете! Има един храм, който е надрелигиозен, над-

Продължава на стр. 4

„Всички природни ресурси, особено земеделската земя, горите и питейната вода, както и биологичното разнообразие - по-специално местни растителни и животински видове и културни активи, са част от общото наследство на нацията и дълг на държавата и на всеки човек е да го защитава, поддържа и запазва за бъдещите поколения.“

Становището на конституционен съдия Ж. Белчев е категорично:

„Отпадането на забраната за закупуване на земя от чужденци и чуждестранни юридически лица (чл. 22, ал. 1 от Конституцията), предмет на т. 2 от искането, попада в хипотезите на чл. 158, т. 3 от Конституцията, поради което отмяната на тази разпоредба може да се извърши само от Великото народно събрание, а не от Народното събрание.“

„Наивно и твърде опасно е мисленото, че в конкретния случай става дума само за действие, свързани с придобиване правото на собственост, които имат гражданскоправна същност, т.е., че вещно-правният характер на проблема за придобиване на земя от чужди граждани и чуждестранни юридически лица няма отношение към формата на държавно устройство.“

Трябва да се отбележи, че в случая се касае за най-голямото богатство на държавата, а именно за благословената, свещена българска земя, завещана ни от предците.“

„Не напрасно конституционният законодател я определя като „основно национално богатство“ и я поставя в глава първа на Конституцията „Основни начала“ - чл. 21, ал. 1. Това богатство е със стратегическо значение за българската държава.“

Разпоредбата на чл. 22, ал. 1 от Конституцията до голяма степен е в защита на това богатство. Макар и не пряко, тази разпоредба е свързана и със защитата на териториалната цялост на Република България, която характеризира формата на нейното държавно устройство, а именно - унитарния характер на държавата - чл. 2, ал. 1 от Конституцията.“

„Включването на земеделската земя в гражданския оборот ще бъде предпоставка за накръпяване териториалната цялост на държавата като един от белезите на формата на държавно устройство.“

Под формата на гражданскоправни сделки ще бъдат разпоредени големи части от нашата обработваема земеделска земя, която е най-плодородната в цяла Европа...“

„Постепенно и методично български-

ят етнос ще бъде изтласкван от закупените и прилежащите към тях земи, а настанилите се там етноси в недалечно бъдеще ще поискат обособяването на автономни териториални образувания.“

Никакви гратисни периоди, дирижирани от ЕС и никакви последващи законови ограничения на свободния режим за закупуване на земя от граждани и юридически лица от други страни - членки на ЕС, няма да спрат ерозията на единната българска държава.“

„Трябва да се спрат внушенията към обеднелите българи, колко богати ще станат, ако продават своите земеделски земи и се прояви мъжество при отстояването на държавните интереси.“

„Отпадането на конституционната забрана за придобиване право на собственост върху земя от граждани и юридически лица от ЕС ще доведе най-напред и до две много тежки негативни явления в живота на държавата - спекулацията и корупцията.“

„Освен това, купувачите на земеделска земя (новопоявилите се чифликчи) като бъдещи производители на земеделска продукция ще бъдат перманентно в конфликт с нашата агрономическа мисъл и традициите в нашето земеделие. Изведнъж държавата сама ще се постави в положение да бъде изхранвана от чужденци.“

А какво бъдеще има тази държава, която няма собствена земя и не може да изхрани собствения си народ?!“

„Отмяната на чл. 22, ал. 1 от Конституцията не е в интерес на българската държава, защото се поставя в опасност нейната териториална цялост, а тя, както се посочи и по-горе, е елемент от формата на държавно устройство, затова отмяната на тази разпоредба не трябва да се допуска не само от Народното събрание, но и от Великото народно събрание.“

Свещената земя на нашите деди трябва да запазим! Така по-велява и върховният закон на България.

Бел. ред. - Това е призивът на Гражданската инициатива „За земята на България“ - Добрич.

Държава-моща

ЖУЛИЕН-СТРАДАЛЕЦЪТ

• Да платиш за парчето хляб и кучешкия подслон... с краката си

• Пет години да си никой за обществото

• Да се изяви и за теб Спасителят в лицето на **Андрей Мошев** - кореспондент на „Граждански контрол“ в Плевен

...Никой у нас, стигнал до социалното дъно, не е застрахован от подобно нещастие. Нито, че може да падне още много-много

ПОД ДЪНОТО

Сенчестият бизнес си вирее, понякога за сметка на здравето и живота на гладния, приел нечовешки условия за работа... Оплаче ли се, остава и без хляба. Смири ли се под натиска на нуждата, рискува фатално да пострада - подобно Жулиен Тодоров от Плевен. За гражданин от страна-членка на Европейския съюз този случай звучи несъотносим, като „лоша драма от отдавнашния минало“ или от някакъв „трети свят“. Ала трагизмът му е днешен, автентичен. Потресаваш! И съвсем наш!

Този човек е понесъл непосилното. Социални институции са получавали през това време бонуси, техни служители може би са срещали влачища се по земята Жулиен, но административно и човешки нищо у тях не е трепвало, не е събудило състрадание и интерес за участта на 44-годишния българин! И колко ли от тях биха се почувствали виновни сега - формално те не са длъжни и отговорни, а морално?...
Продължава на стр. 3

Сондажен блок в България. Всеки блок изисква почти 4 хектара земя, за да бъде монтирано необходимото за добива оборудване

ЗАПЛАХАТА ОТ разработването на ШИСТОВИЯ ГАЗ

Имам удоволствието да се запознаем в този първи брой и да се опознаваме във всеки негов следващ брой, читателю.
Тук може да се чувствате добре приет всеки българин: от „малкия човек“ до „големица“, от младенеца с високите бъдещи хоризонти до стареца с ниската пенсия, от столаничанина до селянина, от пришелеца под родната ни стряха до нашенеца зад пределите на страната ни... Абсолютно всеки.

Закъде без ДОБЛЕСТ?

без разлика в занятието, възрастта, пола, вероизповеданието, образованието и местонахождението. Така, наравно с вас, ще е и чужденецът. И всеки пълнолетен — по партийно, по професионално и по социално „кредо“. Т.е. — всеки, който по законите на съвестта, с позициите си и на дела ясно се разграничава от нечестта, от корупцията, от престъпността. Така той вече доброволно е част от гражданското общество на България.

Тук всеки равен е на всеки — той е „редник“, съмнителник, „поборник“, обединител е на много будни съвестни и тухвени вдъхновители. Тук никой не е „г-н Николай“! Всеки тук е единична значима на истинското мнозинство — от честни хора. От добросъвестни.
Това е сила, многократно умножена от всеки неин съвестен служител. Това е право на живот и свобода, и сяваст.

Това е нашият глас „за“ вас. И с гласовете ваши и с делата ваши — общото ни „не“ срещу губителите на души, срещу финансовите поробители и срещу всички други в обществото ни обезпокоители.

Добре дошли при нас. В едно са с нас и вашите безсънни тревожни, и вашите усилия.
Нека е на добър час, заедно с нас.

Международната агенция по енергетика (МАЕ) предупреждава

Сериозни притеснения за околната среда и за здравето на хората съпътстват добива на шистов газ. Сред основните са заплахите за качеството на подпочвените води, за количеството на нужната за използване на технологията, вода, тревогите за влиянието на хидравличното му разбиване — фракциране, върху качеството на въздуха, провокирането на земетресения и негативното въздействие върху климата, което може да бъде сравнено с това на въглеродния диоксид.

Съществуват сериозни притеснения и относно въздействието на шистовия газ върху устойчивата и чиста енергия, и най-вече — в отрицателния натиск, който разработването му ще упражни върху инвестициите във възобновяемите енергийни източници. Вземайки предвид

ИНТЕНЗИВНОСТТА НА ВЪГЛЕРОДНИТЕ МУ ЕМИСИИ,

мащаба на амбициите за сондажи и големината на нужните вложения, под съмнение е дали въобще шистовият газ би могъл да бъде „гориво на прехода“, както се твърди от индустрията и от нейните поддръжници. Вместо това, той ще ни обрече на бъдеще, разчитано да се използва още и още изкопаеми горива.

ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ГЛОБАЛНОТО ЗАТОПЛЯНЕ

до по-малко от 2 градуса по Целзий, зависи от това да изгорим до 2050 г. не повече от една четвърт от доказаната наличност на изкопаеми горива.

ЗАЕДНО СЪБИРАМЕ ЗРЪНЦА „ЗА“

Нравствен кодекс на българските граждани
Срок, условен — 6 месеца. Наградени ще бъдат всички, чийто нравствени зрънца ще се посвятят в Кодекса и имената им ще се впишат като неразделна част от този документ! Т.е., срокът за предложението ви, уважаеми читатели, е до изпълване със съдържанието на темата — може и по-скоро да се получи желаният резултат. Зависи от вас! Очакваме писмата ви.
Въвведемте ви в темата с Първи точки от общия ни Проект за НРАВСТВЕН КОДЕКС
1. Българин е всеки гражданин на Република България или извън пределите ѝ, който е носител на етногенетичните белези на българската народност, осъзнава ги и се идентифицира като такъв, както и всеки член на българската общност по света с българско самосъзнание.
2. Български език е родният за Република България, както книжовният, така и всеки диалект, възникнал и ползван за общуване на всички равнища на нацията и във всяка българска общност.
3. Български етнос е всяка група, общност от хора с единен произход, която ползва българския език по определението на предходната точка, развива се в условията на българските нрави и обичаи, представлява част от българския генезис и отстоява българско самосъзнание и самоопределение.
4. Българската народност е общност, изградена от единството на българските етнически формации и групи.

Писателят Петър Христов отговаря на: Как истината се превръща в уличица

Никога не е стока, не я продадем или подменим! Така че, тя не става за пазара, който днес командва цялото общество! Защото пазарът е стока и пари! А истината си остава инструмент, начин на проверка, тя — колкото е страх, толкова — и дързост! Следователно, истината може да се сравни само с уличицата, която е израз на човешките отношения, както в обществото, така и в политиката. — Да! Защото всеки я ползва! Но за разлика от истината, тя се продава, разменя и откуп много си прилича — уличицата... с парите.

Пентагонът си поръчва политическите му романи. Но тук „такова животинство“... — Не, няма!

от 3, 5 градуса, в дългосрочен план“. Техният доклад разглежда някои от големите въпросителни около шистовия газ, в т. ч. пропуските в съществуващите законови и регулаторни рамки на ЕС, реалистичните при подсилването на ефективна регулаторна рамка, натиска върху разходите и влиянието на лобито на шистовия газ. Анализира се, също така, прилагането на европейска подкрепа за шистовия газ

НА ФОНА НА ГЛОБАЛНАТА ЕНЕРГИЙНА КАРТИНА,

по-специално за въздействието му върху развиващите се страни. От тази гледна точка докладът оспорва ролята на шистовия газ за постигане на целите на столетието и по-точно за постигане устойчивост на околната среда.

Обръща се внимание и на силната съпротива срещу използването на шистов газ на групи и общности в Европа, в рязък противес с големия натиск за приемане на тази технология, упражняван от редица влиятелни хора в ЕС.
Докладът на Международната агенция по енергетика разглежда опита на САЩ досега, сравнява ситуацията там с тази в Европа и цели да осигури повече информация по време на протичащата в Европа дебат за шистовия газ. И накрая поставя под въпрос вписването на шистовия газ в постигането на поетите от ЕС цели за преход към нисковъглеродна икономика и за почти пълното скъсване с употребата на изкопаеми горива в енергийния сектор до 2050 г.

ЗНАЧИТЕЛНИТЕ И НЕПРИЕМЛИВИ РИСКОВЕ

свързани със шистовия газ, организацията „Приятелите на Земята-Европа“ и фондация „Хайрих Бюл“ твърдо отстояват позицията, че трябва да бъде наложен европейски мораториум върху шистовия газ и че всички страни-членки, които е известно, че притежават залежи, трябва да наложат цялостна забрана за проучването и добиването на шистов газ. И гражданските общества да настояват за по-безопасен, чист и справедлив достъп до енергия.

5. Нацията е част от народността или сбор от няколко етноса, обединени от обща държавност при пълна равнопоставеност на правата и задълженията им пред законите ѝ.

6. Национално малцинство е част от нация, откъсната и принудена по стечение на исторически или други обстоятелства да живее извън собствената си държава.
7. Религиозни и други общества, както и етносите, които не носят горната характеристика, не представляват национални малцинства. Те са съставни общности на нацията, в чийто предели живеят и се развиват.

8. Опити за етническа, народностна или национална идентификация по религиозен признак да бъдат смятани и санкционирани като религиозен фундаментализъм.
9. Всеки гражданин и всички общности, общества и формации, освен поставените извън закона в българската държава, са напълно равнопоставени. Те могат да развиват всякакъв вид дейности, ако с тях не нарушават човешките права, законността и интересите на държавата.
10. Опити за етническа, народностна или национална идентификация по религиозен признак да бъдат смятани и санкционирани като религиозен фундаментализъм.
На основата и основанията на народността и национално самоопределение и самосъзнание българските граждани могат да градят и нравствените си критерии, върху историческия опит и постижения в държавническо, културно и духовно отношение. С доказаната от традициите ценностна система и с изключен стремеж към развитие. Очакваме Вашето участие за написване на стойностен Нравствен кодекс на българите — достойни граждани на света през 21 век.

НЕСТИХВАЩИ ПРОТЕСТИ В РУМЪНСКОТО С. ПУНГЕЩИ!!!

Два народа — една вода! Два народа — една борба!

От два месеца кошмарни дни и нощи за жителите на с. Пунгещи. Маскирани полицаи преследваха протестиращи граждани, изразяващи своята позиция за защита на земите си. След арести и побоища над активистите и мирното население, фирма „Шеврон“ безсрамно обявя, че подновява работата си за добиване на шистов газ.
Отчаян призив към всички румънци отправиха жителите на с. Пунгещи: „За нас няма връщане назад! Помогнете ни! Елате до Пунгещи! Заедно можем да защитим правата си и земята си!“
Гражданска инициатива против проучване и добив на шистов газ по метода хидравлично разбиване — фракнинг на територията на България излезе на протест пред Румънското посолство у нас, внасяйки остро писмо за бездействието на румънското правителство по споразуменията за трансграничните ни зони и акваторията на Черно море, което публикуваме със съкращения и изразяваме своята съпричастност към протестиращите граждани в с. Пунгещи:

Ваше Превъзходителство,

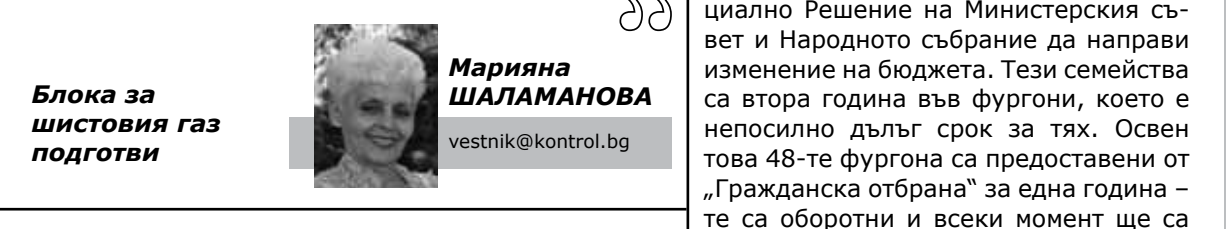
Изразяваме своето възмущение от действителността на полицията в Румъния, която упражни насилие над мирно протестиращи граждани, които на територията на своята частна собственост в с. Пунгещи не желяха да допуснат използването на технологията „фракнинг“. Ние неведнъж сме заставали пред Вашето посолство като гражданска инициатива срещу проучването и добива на шистов газ чрез метода хидравлично разбиване. Многократно сме апелирали да обърнете внимание на въпроса с използването на фракнинг в Румъния, което ще предизвика замърсяване на водни ресурси, включително на българска територия. Днес сме тук поради това, че желяем чрез Вас да предадем на правителството и парламента на Румъния нашето безпокойство от проявите на насилие над мирно-протестиращи, което не подобава на никоя демократична държава, още по-малко на страна-членка на Европейския съюз. Не може в днешно време корпоративни интереси да се налага със сила и полицейски методи. Вслушайте се в гласа на хората, на тия, които направиха своя информиран избор и избраха здравето и бъдещето на децата си пред вредите, които опасната технология хидравличен разрыв причинява. Тук става въпрос за доказани проблеми на територията на държавата, които вече я практикуват и няма разумна цена или компромис, които да могат да бъдат прилагани при тяхната оценка.
Както е добре известно, България наложи безсрочна забрана на технологията „хидравличен разрыв“, която се използва за проучване и добив на шистов газ, поради доказаната ѝ опасност и силно негативно влияние върху здравето на хората и околната среда, както и поради доказаната опасност от индустриална на земетръсна активност.

Настояваме Република Румъния да се съобрази с взетото от нашата страна решение и да не се допусне употребата на тази технология в трансграничната ни зона, върху територии от румънска страна, попадащи в обхвата на трансграничните ни водноосни хоризонти, както и в зоните с висока сеизмична активност. Обръщаме се към Вас и с настояване да предложите да бъдат предвидени и обособени защитни буферни зони около горезиброените специфични територии, с което да се гарантира тяхната безопасност и неувязимост. Както знаете, Република България и Република Румъния са подписали и приели няколко международни споразумения и спогодби, според които Република Румъния е задължена да потърси съгласието на българската страна и населението в близост до границата, преди да предприеме индустриални или други опасни дейности, застрашаващи качеството на околната среда и здравето на българските граждани, както и Румънското правителство и добивът на шистов газ, нефт и други неконвенционални въглеводороди по метода „хидравлично разбиване“.

1. Конвенция от Орхус (Ратифицирана от Румъния със закон 86/2000).
2. Конвенцията от Еспоо (Ратифицирана от Румъния със закон 22/2001).
3. Директива 2001/42/ЕО (Транспариране в румънското законодателство 2004 г.).
4. Конвенцията от Хелзинки (Ратифицирана от Румъния през 2003 г.).
5. Конституцията на Румъния (чл. 20).
6. Рамкова директива за водите (2000/60/ЕО).
7. Директива за подземните води (2006/118/ЕО).

В допълнение прилагаме и извадка от Резолюция на Европейския парламент от 21 ноември 2012 г. относно въздействието върху околната среда на дейностите по извличане на шистов газ и шистов нефт (2011/2308(INI)). /.../

24 семейства от тях са още във фургонали. От разговора в тв-предаването „Граждански контрол“ на водещия Ангел Славчев с Росица Янакиева, кмет на Перник, се разбира, че по странен Регламент на ЕС, който е в сила, ако бедствието е нанесло щети под 1 процент от brutния вътрешен продукт, европомощ не се отпуска. И затова България не е получила нито цент. От студиото на „Нюз 7“ прозвуча призив лично към г-н Барозу и към нашите евродепутати от всички политически сили да настояват спешно за промяна на този регламент. Бъри 15 млн. още трябва да възстановителни работи, което може да стане със специално Решение на Министерския съвет и Народното събрание да направи изменение на бюджета. Тези семейства са втора година във фургонали, които е непосилно дълъг срок за тях. Освен това 48-те фургона са предоставени от „Гражданска отбрана“ за една година — те са оборотни и всеки момент ще са неотложно нужни и за сирийски бежанци... Кметството е настило кризисно в общински жилища 49 семейства от града. Но пострадали от селата не желаят да живеят в апартаменти и търсят правата си. Има пенсионери с под 200 лв. пенсия и за тях всеки лев помощ е от значение...
Чрез в. „Граждански контрол“ повтаряме апела за неотложна държавническа и европейска грижа както за недоизплатената възстановителна помощ на нуждаещите се, така и за временно подслонените във фургонали. Пред прага на Новата година сме!

Марияна МАРЖАНОВА
vestnik@kontrol.bg

чист извор на живота! Любов е силата, с която той за 24 години в 70 романа вае народностния дух много-етнически, „напук“ и в доминантен контрапункт на контрастиращата политическа действителност... Заедно с истината — все по-безпризорна! Плюс неговата многогранна компетентност, ерудиция и богата, точна, сочна изразност!

В. Петър Христов вече завърши най-новия си роман „Да обърнем гръб на Създателя“. Дори само от заглавието изтръпваш и започваш да задаваш въпроси — на себе си...

Послеслов:

А. На същия въпрос писателят отговори първо през 1998 г. по това време, по повод преиздадената му тогава книга „Уличицата“.

Б. Към образа на творецата, вместо рецензия: Питала съм се, откъде чак толкова магнетизъм във всичките му политически романи?! Днес като че ли съм по-близо до верния, обобщен отговор. Петър Христов, както има творчески сили така талантливо да описва панорамния позор на държавата ни, който, колкото трудно се преживява, толкова трудно може да се понесе и в четиво, със същата проницателност извисява, „за баланс“ — и народностни ценности, извършващи като лековита, живителна вода най-често от божествените, родните му Родопи! Арменци, турци, българо-мохамедани, евреи и приходящи заселници, „прости“ и образувани мъдрци и страдалци, равноправно с рупците, както там казват на българите, хармонично съжителстват и пият от този

Румяна Лилова Синьото чудо А/ ... И АЗ

* Приказка за деца и възрастни

На вниманието и на Европейския съюз

Успоредно с това расте тревогата ни И ЗА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО В ПЕРНИШКО

Мисъл на броя

Граждански контрол

Дулата морска вълна — най-синята, като крило на птица се откъсна от заспалия бряг и възви над земното било, осеяно с китки зелени оазиси. Не сви гнездо под първия клонест покрив, нито приседна на втория завой, нито спря за глътка вода по пътя...
Питах хората дали са го срещнали и разпознали — всеки вдигаше рамене и бързаше нанякъде... Всеки стискаше в шепи песъчинка надежда.
На пръсти пристъпих при брега и най-последно доцух, че вълните, да бърбиви махленки, в надпревара

Ангел
СЛАВЧЕВ

Всеки делничен ден по телевизия „Нюз 7“

ГРАЖДАНСКИ
КОНТРОЛ

ЖУЛИЕН

От стр. 1

Масовият чиновник се мотивира не от съзнанието, че е на длъжност по призвание – да служи на гражданите, а – „по правилото на егото“ – да се грижи преди всичко за себе си, „да се окопае“ непоклитиво и така „да расте“ в йерархията. И никога не си представя, че дори партияно да стане неудобен, може да изпадне от държавната софра. Той добре се е обучил във вътрешните правила за оцеляване. А гражданинът-потребител на услугите му сам да си намира пътя към него за т.нар. „социален чадър“, услуга или неотложна жизнена помощ. – Ако смогнат.

Нещо такова е нашата действителност, в която удряни от малки от съдбата малки хора като Жулиен почти нямат шанс... И все пак?!
Жулиен останал млад напълно сам, без родители и без жилище. Преди 5-6 години започва работа при т.нар. Сержанта в неговия пункт за изкупуване на старо желязо. Това, че бил без трудов договор, респ. без осигуровки, е нищожен част от неговата сага. Достатъчно му било, че може да преспи на работното си място, на сухо и да го пази, като куче. Но в тази барака през зимата на 2008 г. нощем наставал кучешки студ – все едно сплещ навън. Дърва за отопление не били предвидени, събирал по малко от близката горичка, но температурата – и денем, и нощем, оставала минусова. Така карал в люлите месеци.

– Ставам една сутрин – разказва той, – опитвах се да стъпя от леглото на пода, пръстите ми започнали да почерняват. Но кой да ми обърне внимание, като нямах осигуровки. На следваща сутрин пръстите на единия ми крак останаха в едната ръка, а след 2-3 дни и тези на другия крак – в другата ръка.
Осакатен,

могна. Веднага прати жена си да ми купи инвалидна количка.

Мигновените реакции на кореспондента ни веднага довеждат случая за успешно решаване от Регионалната дирекция „Социално подпомагане“, където преди това милостиви съседи, които са подавали храна на Стефан и Жулиен, два-три пъти са съобщавали за двамата несретници, но безрезултатно. След този сигнал на Жулиен са направени спешни първични медицински изследвания на увредените долни крайници и същата вечер е настанен да преночува в хотел за бездомни и безпомощни. Директорката на „Социално подпомагане“ Вацка Корозова още на следващия ден успява да уреди чрез колегите си от социалната служба в Монтана приемането на Жулиен Тодоров в тамошния Център за временно настаняване, докато текат изследванията му и процедурите за явяване пред ТЕЛК... След това – кандидатстване с предимство за общинско жилище и т. нар.

СОЦИАЛИЗИРАНЕ НА ИНВАЛИДА

Както изтъкна в ефир Ангел Славчев в предаването си „Граждански контрол“ по телевизия „Нюз 7“ – не настояваме за пълното разрешаване проблемите с предстоящата съдба на Жулиен... А тя може да добие своя благоприятен обрат, само ако бъде помогнато 44-годишният мъж да стъпи на крака и в буквалния смисъл на думата!

Необходимо е в близко бъдеще да се предприемат и стъпки за протезиране на пръсти на краката му, което може да стане по т.нар. клинична пътека. Така, макар и инвалид, мъжът би възвърнал поне частично способността си да се придвижва – като човек, а не четириног – на два крака. Естествено да намери място в активна трудова среда. Да преодолее и самотата. Сред обръщение на безразлични и времето да се облекчи и тежката душевна травма на страдалеца Жулиен.

Бел. ред. – Случаят с Жулиен бе излъчен още във второто тв-предаване „Граждански контрол“ с цитираният и тук факти. Междувременно, докато се подготвяше този брой, настъпи следният развой на събитията.

Г-н Тодоров вече има Решение на ТЕЛК. За да го получи, трябваше да се придвижи до Плевен и обратно до Центъра за временно настаняване в Монтана, и тъй като оттам отказаха да го транспортират, това организира кореспондентите от града, с кола на „Граждански контрол“. След което Жулиен Тодоров бе изхвърлен от този временен дом и благодарение пак на активната подкрепа на плевенските кореспонденти, бе намерено място за него в подобен дом в Стара Загора. Но отново – проблемът с транспорта: социалните служби и в двата града са отказали да се ангажират и така, с транспорт на „Граждански контрол“ инвалидът бе преместен в Стара Загора. На 10 октомври Жулиен навърши 45 години – да е жив и здрав! И получи празнична торта от „Граждански контрол“, а от инвалиди-арменци от Пловдив, чиито здравни, финансови и социални проблеми бяха изнесени в същото издание на предаването – Боги, с когото вече са приятели-събратя, бе поздравен с картичка и пратка със зимни дрехи.

Екип на тв-предаването
„Граждански контрол“ и на
в. „Граждански контрол“

В НЕВЪЗМОЖНОСТ ДА ХОДИ БЕЗ ПРЪСТИ

автоматично става ненужен на работодателя-законнарушител – Сержанта, на когото и до днес не знаят истинското име! Сега от него няма и следа! В града се говори, че е с криминално минало и с излежава ефективна присъда.

Намира се едно ромче – Стефан, то започнало да се грижи за Жулиен. Приютили се в изоставена полусрутена сграда във вилната зона – така, около 4 години. Един ден Стефан бил прегазен от кола. (Дали е даден под съд шофьорът?)

– Там нямаше вода и ток, над нас от един язовир течеше канал – спомня си Жулиен. – Пиехме и от една черна нищо, че имаше плъхове. Топяхме и сняг. След смъртта на Стефан, без храна, на легло, се мъчи да оцелее – влачел тялото си с помощта на ръцете, за да търси охлюви, треви и диви плодове... Доскоро. До внезапната среща с Андрей Мошев:

– Беше по обяд, валеше дъжд – разказва кореспондентът на „Граждански контрол“. – На стотина метра видях човек, като се приближих, не може да се каже, че той ходеше, защото беше с два чорапа на ръцете и буквално се влачеше по земята. Този човек ме погледна. Разбирате ли, нещо в мен се обърна... Сега той ще получи протокол за инвалидност от ТЕЛК, това ще му осигури пенсия и медицински грижи... И ние ще разрешим случая докрай.

– Не вярвах, че е възможно! – споделя Жулиен. – Господ ли, providението, съдбата ли, не знам, но този човек ми по-

• Открийте:

Коя е благословната българска дума, най-много пъти повторена и с нейни производни, в този брой! За внимателните читатели, които изпратят верен отговор – 5 точки актив. При събрани 15 точки – от следващи подобни открития, ще получите звание „Заслужил читател“ с малък приз. (Във формулираното условие се съдържа подсказка и за отговора.)

• Задача с повишена трудност:

КОЕ Е ТОВА, КОЕТО НИКОЙ НЕ МОЖЕ ДА ВИ ОТНЕМЕ?
В жанр есе, срок – 1 месец, три награди – вълнуващи книги. Успех!

• Непълнолетни читателю, любител на приказки!

От коя приказна книга е тази илюстрация? Две подсещания – тя е с рисунки от автора и е най-издаваната и най-четената книга в света след Библията. Срок за отговор на въпроса – докато отпечатаме „Синьото чудо“, за да се наберат най-много верни отговори и да бъдат възнаградени всичките с достойна приказна награда. (Периодично ще повтаряме въпроса с още рисунки от същата книжка.)

Конкурс

КОИ СМЕ КАКВО ИСКАМЕ

Нашата борба започна преди три години на пешеходната пътека пред Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по време на първия протест срещу проучването и добив на шистов газ. С хората, с които се запознахме там и до ден-дневен водим ожесточена борба срещу статуквото и лобистите на антибългарски интереси. Оттогава до днес измина много време, но ние продължаваме да надграждаме с всяка една кауза – и този вестник е следващата стъпка, за да можем да стигнем още по-близо до хората.

Организирахме протестите срещу проучванията и добив на шистов газ в България, бяхме едни от най-активните в протестите на Орлов мост срещу промените в Закона за горите, гасихме пожарите на Витоша като доброволци. Протестирахме срещу увеличението цената на тока с 13 процента от 1-ви юли 2012 г., организирахме десетки обществени дискусии и създадохме различни дискуссионни мрежи в интернет-пространството. Изградихме структури в много градове на цялата страна, а когато се стигна до протестната вълна през февруари 2013 г., всички единодушно бяхме на мнение, че държавата има нужда от истински граждански контрол.

Аз питам как точно ще се осъществява това?! И аз всеки път отговарям, че гражданският контрол е всеки един от нас. Когато доверяваме на някого да управлява страната, трябва да го проверяваме или по-точно – контролираме: какво върши и работи ли в името на българския народ, или е поредният, който обслужва личните си интереси? Още през април 2013 г. си позволих да направя една аналогия със събитията отпреди 135 години. Ние направихме нашето съвременно Априлско въстание и скоро идва Освобождението на България от политиките на прехода.

Нашата цел е чрез Сдружение „Граждански контрол“ да внесем прозрачност в управлението, да покажем какво означава етика и морал. Ефективният и постоянен граждански контрол е най-важната функция на обществото.

надвила гълчавата: “Здрасти, нека заедно да летим към чудесата.”

То сигурно ще ме различи между облаците и ще закържим до мръкнало, и всеки ден – от изгрев до мръкнало. Докато се изцеди и последният лъч на лятото и земята загуби усмивката си. Тогава ще се понесем подир Слънчовия кръговрат, далече и все по-далече от сенките на облаците. И няма как – все един слънчев, по-слънчев от всякога ден ще опрем до оная твърд, осяена със сини чудеса, към която толкова сме летели. Точно такава, каквато сме я сънували!

(Следва)

Народният
обичай
„Вадене на
кръста“

Висок карат

• Забравена или отмиляла дума?

ИМА думи, които светят, те озаряват отвътре. Понятия, с които просиява душата, просиява се умът и разумната воля се проявява. Те разпръскват лъчението си навън – в дела благи. Осветяват сетивата на околните, „заразяват“ ги със светлината си. А всичко друго в обществената и словесна „жарава“ отминава безславно, става на пепел и плява, обречено на забравата... И на тъжна равносметка! Рано или късно.

Ако имаш, придобиеш исторически поглед за нещата – в минало, настояще и в бъдеще време! – Да, не отминат само светещите слова, облечени в сияйни дела – проникнати с доброта, за доброто на социума (от лат. – общество).

И защо, и защо – няма тези доказани нравствени качества, възгарско-същности, съвсем са ни отмиляли? Защо днес сме така далеч от висотата им, като че ли сме някъде в много отпреди Кубратова България? Но нали дори в пещерната ера основна грижа и на дивака „безроден“ е била общността! Нима нищета предуманоидна е засипала с пепелта си олтара на паметта ни?

Нима не можем да ги възкресим, както Лазаря?
Нима не искаме?! – На смърт ли ги обричаме?! – Не е възможно! Светлината не може да умре! Тя тлее, греє някъде в сърцата! Нека я разрием от пръстта и си възвърнем залинялата духовност, която носи живот с радост! Не хаос, а ред! Може – макар и „бавно, и полска“ да досремем – до 21-вия ни век, но необратимо вече и стародавно-славно!
Под рубричната шапка Висок карат с публицистична чест ще се опитаме да стигнем до светлината, скрита и у вас, нашите читатели.

І. ЛЮБОРОДНИЯТ

Кристално чиста българска дума, която събира любов и род в едно. Не се сещам за чуждоезиков аналог, поне толкова звънък! Любородният е проявено българско качество, отстоявано неведнъж, достигало 2-3 пъти в историята ни своя апотеоз. И тогава държавата ни е била най-силна. – Свободна!

Любородният носи в себе си като мотив на поведение високия идеал за свобода и ненакърненост! А за да носи този идеал – и да му служиш, ти първо трябва да си вътрешно-свободен, дори когато, ако си и... в окови. Вътрешно-свободният никога не мисли само за себе си. Той е удовлетворен едва когато изживява тази свобода

ЗАЕДНО СЪС СОЦИУМА

И затова той посвещава на обществото, на рода си това свое качество – с любородни действия.

Някой ще каже на първо четене, че любороден и родолюбив са еднозначни, и че тук „маниерно прибягваме до т.нар. инверсия“ – размяна на местата в словообразуването. Но има разлика! Родолюбивост се съдържа в любородния, но не го прекорква напълно. Родолюбивост може да е само настолгия, която я накара емигранта да се върне в родината си, я не и не е непременно подтик към родолюбиви действия за общността...

А любороден сбира поне две неща! –

И първото е: роден с любов, от любов (на Твореца, на родителите, на обществото). С любов родени ли са „от обществото ни“ децата на България през последните, безлазани с нарастващ демографски срив, години?! – От статистиката излиза, че те по-скоро са били нежелани, подобно извънбрачни... Кое то после се доказва и в тяхното обучение и възпитание – с разклатените устои на средното им образование, с подражателната агресия на част от подрастващите. Но има и умни, и бедни, но будни, и възпитани млади... Ала обществото малко (да не кажа никак) милее за тях. Най-лесно му е да ги отпрати навън, в „глобалния свят“, но не с родителската грижа и заръка те да се завърнат после тук. Помнети ли в т.нар. „зора на демокрацията“ носталгичната от еничарско време песен „Облаче ле...“ от устата на Силви Вартан, с която тази българка ни спомни, че по-свято, свидно и мило от рода и Родината няма? Тогава още имахте сетива да поплачем на такава изпълнение! А сега? Подобни цитати и легендарни отправки, много! Те се знаят и, за съжаление, се изричат с трениран апломб от тези, които чертаят съдбините ни, но

САМО ФОРМАЛНО

На светли исторически дати, които няма как и мандатни избраници да отминат! Но духа, духа на тези цитати го няма в делата им!... И по-скоро се осквернява светлата памет на любородни отколенни българи. Като че ли са отдали живота си на

обществото „за тоя, дето духа“, както казва народът. – Т.е., за да видим дали и доколко го има люорудния днес, трябва да погледнем обективната действителност, в която живеем. Това е азбучно правило – поне от 2 хил. год., от Христа! Иначе може да си слушаме декларации на самозвани „любородници“ – на шопски или др. диалекти, или с чуждоезиково привнесени интонации, но те все са все. По делата им да ги познаем... и да ги съдим! Ала казано е „не съди“. Но нали затова е законотворчеството, за

ОТКЛОНЕНИЯТА ОТ ЛЮБОРОДНИЯ ПРИНЦИП

Разбирай го в национален, световен, а и в животосъхраняващ, космически план и обсе! А колко от отклонилите се от любородния социален (обществен) път – и по-лошото – с лостовите на властта отклонили обществото ни, у нас, от истинския – любородния му, по изначално, Божие предназначение, път на развитие, благоденствие и добруване, та – колко, кои от тях са осъдени или се види, че ще ги осъдят правниците ни по действващите закони, които самите виновни коват срещу големи запласти, а после не им отвърва да ги спазват?! **Второ:** Любородният работи с любов за рода, за обществото. Обаче, истински любородните у нас, доколкото са издържали, най-често са в графата на трайно безработните или неспрестично работещи, или „преквалифицирани“ – в т.ч. с по няколко дипломи – да изкарват по 25 евро на час като чистици в страните от евронзоната, ако не са ги изхвърлили и от там. Нелюбородният не люби и не „толерира“, не допуска (дори като нисш обслужващ персонал, камо ли като държавен служител с бонуси и поръчки по европрограми и пр., и пр.) наоколо си Любородния. Защото контрастът между тях е прекалено очевиден и защото за интересите на нелюбородния не е нужен честният, а най-вече

ПРИСПОСОБЕНЕЦЪТ – НА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА

Той е „удобен материал“ и ляга... като ръкавица... на властници десници! Та, тъй върви „светът ни“, както е казал с въздишка и Ботьов!
...Не всеки може да бъде като Ботев и Левски! Не е и нужно! Но всеки, според потенциала си, трябва да съзнава и да настоява да е полезен на обществото, на народа си. Дори когато с фосфоресциращо яке мете в квартала по програмата „Красива България“! Всеки може и трябва да бъде полезен – и да може достойно да изкара хляба си, и с достойнство да показва, че не само с хляб се живее (или с предизборни или парламентарни кебапчета), но и с всяко слово, светещо в сърцето. Както „Любородният!“ А дано!

Илияна
ИЛИЕВА

vestnik@kontrol.bg

Читателю, дай своя вот за Любородния! – Очакваме писмото ти! Търси се, също с твоя помощ, Героят за бр. 2!

• За следващ брой предлагаме ДОБЛЕСТНИЯТ – опитайте перото си и Вие, читателю или писателю!

Чий е този крилат израз? – Вж. дали в раздел Български възрожденци в интернет е цитирана тази мисъл и дали е вписано името на автора й. Нашият отговор – в сл. бр.)

Андон Андонов

Наричан чичо Тони, в знак на уважение и приятелство, той е виден българин още от построяването на кварталния параклис през 2004 г. Защото в Евангелието е казано: „По делата им ще ги познаете.“

Витлеемска ЗВЕЗДА

Евангелие в Св. Витлеемска Звезда

за Честита Нова Година

Християнски и древнобългарски, единен преплетени в народните традиции, освен незагасващия огън – бъдника, от вечерта преди Рождество Христово до Богоявление, освен боговицата – безквасната пита с парата за късмет, украсена с хлебни орнаменти на житни класове, агънца, кошара, звезди и друга – библейска и чисто житейска символика за здраве, изобилие и благодат; обединяващата рода прекадена трапеза с простите, постни ястия – нечетен брой, от земната родитба на изпращаната година,

АВТЕНТИЧНО-НЕСРАВНИМИ и досега повтаряни остават в сила нашеските словесни и песенни наричания на Бъдни вечер и в Коледната нощ, когато небето се отваря, както при раждането на Младенеца преди две хилядолетия и възжеланото от вяра, надежда и любов, се сбъдва!

В народните вървания е изкристализирала мъдростта, че доброжелателните думи, изразени на глас в Святата нощ на този най-светъл празник, имат изключително голяма енергетична сила. За здраве, за мир, за домояване, благословен труд, замогаване, разбирателство и щастие през Новата година. Какво повече може да измолиш чрез Првс. Майка Богородица от Млада Бога – Божия син, какво повече може да иска и Бог от нас и за нас?!!

ЧИСТО-БЪЛГАРСКОТО КОЛЕДУВАНЕ

От момци в национални носии, които пеят във всяка къща по пътя си в нощта на Рождество народни и църковни песни с пожелания за семейно щастие и благоденствие, водени от по-възрастен мъж, наречен станеник, е еманация на човешките благочестиви възделения и на сърдечното отношение към всеки ближен – в което е и висшият смисъл на Христовото раждане!

Класика и до днес е коледарският куплет:

„Станенине, господине,/ тебе пеем, домакине,/ тебе пеем, Бога славим!/ Колко звезди по небето,/ колко шума из гората,/ толко здраве в тая къща!“ Всички тези благопожелания се препотвърждават и на 1-ви януари – Василковден, от също тъй уникалните ни сурвакари – за сбъждане: „До година, до амина!“

Дай, Боже, така да бъде и в общия ни дом! Успешна Новата 2014 г.!

КУХНЯ

„ВИЖ ИМЕТО СИ“ • Мисловна баница

Приготвя се мислено по познатия способ, но вместо обичайните три яйца и сирене за плънка между пластове точени кори, се слагат три пъпки, които представляват личното ти име – по документи (и/или кръщелно свидетелство). Т.е.: пакет кори за баница се разделя на 4 части, в намазена тава – формата ѝ е по избор, две по две се полага тази четвъртинка от количеството кори – може да се напръскават с малко олио. След това се поставя първата третино от собственото име (не е задължително да може да се дели на правилни срички, а ако е трибуквено – първата буква от него). Наредва се втори пласт кори, върху тях, втората част на името, върху третия пласт – последната част от твоето име. Покрива се с останалите кори, напръсква се с олио и се пече по класическия начин. По избор след това, преди ядене, може да се мажат отделните порции с мед, да се поръсят със захар (да не се поливат със сироп). Тази баница всеки яде сам, като я чупи с пръсти (не я реже с нож, нито набучва с вилица парченцата). На едно мисловно хранене – поне три парченца да се съдвчат и преглътнат добре. Така, докато я изядете. Тя ще ви даде силата на вашето име.

А ако в резултат на тази мисловна трапеза поискате да си направите и изпечете и реална баница, сторете го! Но от нея дайте да хапнат поне още двама души!

Да си проприм В СОБСТВЕНОТО СИ СЕЛО

ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ

• И да те признаят институционално! • Г-н Андон Андонов, изградил православния параклис „Св. Георги Победоносец“ в софийския жк „Младост 4“, вече е удостоен от общинското ръководство със званието „Знакова личност на Столичния район „Младост““

А сегашното отличие е общинска инициатива от 2-3 години: чрез светлият пример на лица от квартала да се възновява обществото и също така, да се даде, с официалното признание – и морална подкрепа в понякога трудния път на призиване да служат със способности и посвещаване за благо на другите. Присъжда се на хора, които са допринесли за духовното, патриотично и гражданско развитие и единение на общността.

Едва го хванах за интервю на другата сутрин след награждаването му. У Тони няма никаква суета – от ранина е отново в делнични дрехи и неспирно работи из параклиския комплекс.

– Спира за малко – ти ще си първият за рубриката Герой на броя в новия ми вестник!

Героите са винаги в строя –

отвърща той и продължава да прочиства бръшляновия плет на една от оградките. – Сутринта, щом станах, излязох и изметох наоколо, после сложих свещи в параклиса, за да могат миряните да си палят с молитва за добро или при неприятни неща... Всяко утро това ми е задача №1. Също така, всяка заран проверявам люлките, лостове и уредите за игра на детската площадка, дали са в изправност, смазвам ги, когато има нужда. После, каквото чака по градската и паркова част, в която се включва Звезда и други жени от квартала – окопаване, поливане, засаждане и т.н. Всичко това не ми тежи.

Най-много ме тормози чувството за безотговорност у някои от тези, които ползват абсолютното всичко тук, а имат небрежно отношение към направеното, защото не са вложили грам труд, нито средства, нито чувство!...

– Казват, че се караш на децата, за които си направил с басинска грижа най-оборудваната площадка за игра околорът – започвам и:

„Аз съм българче...“ –

гласче започва звънк да реди Вазовия стих. Едно дете до нас, Мартин, на 4 г. и половина, е слушал разговорката ни. Предлага хрупки от пакетче на чичо Тони, който е по юношески слабичък. – От стената ли прочете това? – го питам.

На южната страна на блока, зад който е параклиът, с лице към детската площадка и пейките в пано от 16 кв. м, виждате на снимката горе – е „букарът“, а под паното – годината на основаването на Българската държава (681 г.). И най-неочаквано – маса за тенис, ала и за учене!

– От мама и баба научих стихотворението. Но мога сам да чета азбуката и да я казвам.

– Пускат ли те да идваш насам сам?

– Да, живея в съседния блок, но сега съм с прядядо ми – запознайте се!

– Драгомир Иванов Миленов съм аз, с изпълнени 87 г. и вече 2 месеца – с ведрa усмивка се представя високият изправен мъж, чиито коси ми се видяха още тъмни. – Тони с две думи може да го опише само майстор на словото като Вазов. А аз ще Ви кажа: от човешка е пропаднал и от умения!

– „Пропаднал“?

– ...Защото не са малко тук, които му правят мизерии. Защото завиждат на неговия труд, способността и човешкина. А иначе – цяла България го знае и го тачат, идват хора отвсякъде – и от света: от Англия, от Германия, от Чехия, Франция, Италия; от далечни български селища, от всички квартали на София. Французкойка – наскоро, с внучето си – за първи път вижда такова нещо. А англичанинът, това лято – с 2 внучета, доведе и хора да му преведат разговора с Тони. Възхищава се!

– И какво те пита, Тони, този британски поданик?

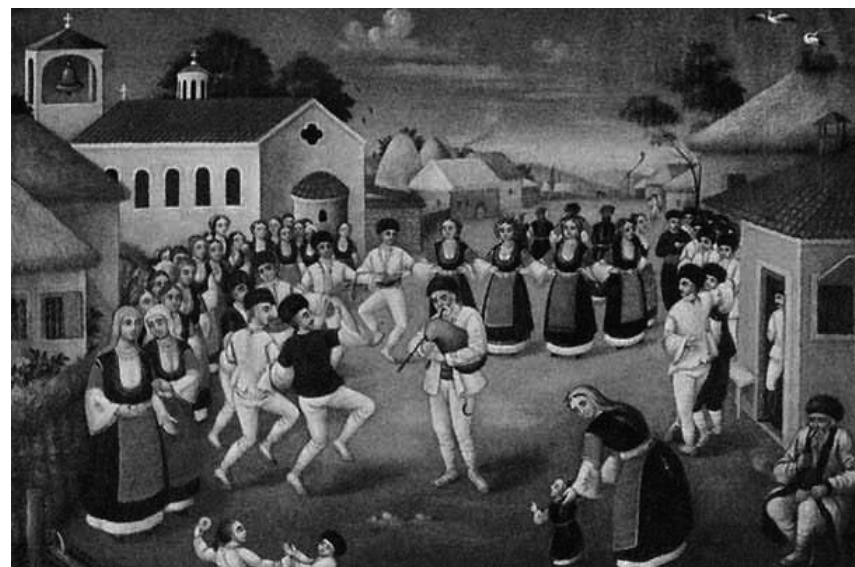
– Пита държавата какво ме е наградила.

Параклиът е дело на общи усилия на ентусиаста, а трудът е от Андон Андонов с основен негов помощник

Читалището живее

Вечният храм на родния дух!

Първото читалище отваря врати в Свищов през 1856 г. Второто по време на създаването си било читалище „Постоянство“ в Лом, също през 1856 г. През лятото на 1856 г. е открито и читалището в Шумен.

(От стр. 1)

би се съгласил с мен, че в него се усеща духът на българското от векове и за векове!

Първите читалища в България са регистрирани през 19. век и по време на Възраждането са не повече от 130, докато в днешни дни в читалищата са над 3500 и те продължават да се роаят и умножават. Интересен е и фактът, че самодържите са все повече млади хора и деца, което кара сърцето да играе от радост и да се изпълва с надежда, че българинът не е някаква изчезваща порода, а приемствеността е жива и може да се усети осезаемо.

Дистанция между българина и читалището няма! То е изява на неговия творчески потенциал и когато любовта към българското и родното води и обединява, то трудностите, свързани с битовите несподоби, недостига на средства за ремонти, осигуряване на условия за репетиции и публични изяви се преодоляват с общи усилия и ентузиазъм.

Проблемите и постиженията на родните читалища ще разгледаме отблизо в поредица от публикации. Пишете ни и за вашия опит!

Селско хоро от Самоковско – живописна творба на Никола Образислов, 1892 г.

УЧЕНИЧЕСКИЯТ СПОРТ КРЕТА

Спортът в училищата на територията на страната в момента е в не леко състояние. Той направо боледува! Това се дължи на все по-малката заинтересуваност от учениците към заниманията по физическо възпитание и спорт. Фактори, оказващи отлив на интереса към физическото укрепване, са, основно: занежните критерии от страна на учебния план и от самите учители, към които няма вече такива институционални изисквания нито Министерството на образованието и науката, нито от Министерството на физическото възпитание и спорта; все повече навлизашите компютърни технологии за съжаление се оказват по-примамливи за младите, отколкото спортуването; базите са в доста лошо състояние и не предоставят нормални условия за провеждане на ефективни и качествени спортни занятия; все по-малко средства се отделят от държавата за финансиране на проекти за изграждане на спортни съоръжения, за тяхната поддръжка и реновирането им; лоша организация в провеждането на ученическите игри, в които намалява броят на отборите и състезателите.

Също голям проблем за спорта, практикуван в училищата, е и демографският срив, поради факта, че учениците намаляват като цяло и все по-трудно се намира бройката за активно, в т.ч. отборно спортуване. Ролята на държавата

досега е само отрицателна: по пресни данни на ООН България в последните години е на първо място в света по стопяване числеността на нацията – непознато в съвременната история... Как да се върнат учениците във физкултурните салони и извън задължителните часове? Възможно ли е? Да! Защото се знае, че България е с традиции в доста спортове и не веднъж е доказвала, как с минимални средства и огромни усилия и неволи може да бъде конкурентноспособна на големите световни спортни сили. Тази слава, с която народът ни винаги се е гордял и е плачел, когато на международни състезания свиреха химна на победителите ни, просто трябва да се предаде като знание и отношение и на днешните потомци. Също така учителите по физическо възпитание са високо квалифицирани и при нормални условия могат да постигнат високи резултати със своите възпитаници.

Ученическият спорт е най-масовият навсякъде по света, развитите страни най-малко го подценяват! Защото милеят за здравето на нацията и знаят, че така се коват и бъдещите олимпийски, световни и европейски шампиони.

Директор Ангел Славчев

пк 1170, София-1000 e-mail: vestnik@kontrol.bg

ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ

Облагородена е около 2 дка общинска площ по този начин, слава Богу! Хвала на Тони и съратници – зографи, зидари, градинари... Повече от 120 дръвчета, в т.ч. иглолистни и храсти са посадени, безброй цветя и декоративни растения през всичките сезони и промездутците им плодят, цъфтят, ресят, красят, ухаят. Пейките могат да съберат над сто човека. Детската площадка е с люлки за две възрастови групи, също и т. нар. пързалки, в къщищата на баба Яга има изписани откровения тайнствени за най-малките, не са пропуснати и пъяснички, сфера-катерушка, шведска стена... И игрище за баскетбол в съседство се е ширнало. На това възвишение срещу параклиса се открояват две статуи – типологични за народностния дух: мома в национална носия – чапрази на кръста и юнак-гьдулар с потури, навуца и ямурлук. Пред всичко това се захласват чужденци, а нашенци си спомнят потеклото си и като притча го предават на подрастващите.

Кулминацията, връхната точка е... на входа! – На северната стена, откъдето е и лицето на блока. Внушително цветно пано – без аналог на друго обществено място у нас – обединява лъвче-герба на Република България, с надписа му „Съединението прави силата“, с крестените скримжали на Апостола на свободата – камата, кръстосана с пищова, върху отворената Библия – на „Псалми“ (от 47-ми, по славянски 46-ти, до 50-ти), вляво. А над тях баталната сцена от вр. Шипка, „В боя“ – обезсмъртена от Василий Верещагин, съзвучна с Вазовата възхваля на опълчението. Композицията извежда вдясно горе заветния връх Шипка с паметника и с мемориалния обелиск на героите. Над герба е фотосът на паметника „Цар Освободител“. Отдолу със старобългарски шрифт отдалеч се чете: 3 март 1878 година – Освобождението на България /.../.

Параклисният комплекс „Св. Георги Победоносец“ е същински остров на благодатта, дори за атеисти! Той връща вярата в силата народна на многовековната ни Родина. И както свещи пред олтар, разпалва волята за добро, свобода и духовни пророчи сред студените и консумативността на урбанизираното вече и тук пространство. И като ехо в мен отбвърте дойдох строфите:

ПРОШКА

Градски параклис. Брошка между панели. Насреща – хранително хале.

Дели ги едва пешеходна пътека. В парк е обгърнат малкитя.

А другият – супермаркетът, в циментови паркинги.

Текстовете към снимките: 1. Гладковският глбоко от Вазовата във фреску: ДЕЦАТА – ЦВЕТА НА БЪЛГАРИЯ, през очите на найголямата от квартал 2. Снимката е от Рени Маркова, многократно проследяваща държавата на Рени, се дава на дясното, цветята и пейзажите 4. Съединение поздравление за награди! Снимки Рени МАРКОВА

Румяна ЛИЛОВА vestnik@kontrol.bg

Вместо медитация*

Представте си, ако желаете, трудолюбивата, справедлива, скромна, неотклонна, малка водна капка, която пада върху камъка – кап, кап, кап – с постоянство и неизменен ритъм тя така, в този такт и акт, се свързва с него. Неизтощима е.

Всъщност, това са капка-след капка-след капка – неизброяими, като една са. Неустойим е камъкът под нежния им досег – и най-твърдият. И гранитът, и кремъкът. Прозрачни и миниатюрни, те ги оросяват и постепено ги омекотяват. Все по-надълбоко стигат... До сърцата им?!

Кой не е попадал в положението на водната капка? Когато търси път към някоя или се стреми със същността си към нещо.

ВСЕКИ МОЖЕ

на една капка да разгледа някое свое състояние, мечта, действие или взаимоотношения. И да достигне до правилните решения и верните резултати. – Може би по пътя на капката...

Върхът не стои в това да се руши или да се постигне „голямата капка“. Безкористна е мъничката капка! Тя няма за цел да взема нещо от камъка, нито има за какво да отмишва на тървата му материя – те са различни величини, всяка със свое свещено предназначение. Нито в двубой иска да си мерят силите. Те, заедно, са част от естеството, както ние – от обществото.

Капката твори с живителна, негруба мощ. С любов преобразува. Дори и с камъка умее да добрува. Тя, капката, затова и съществува... Хармонията за да възтържествува. Самата тя е неин еталон, като че ли – безсмъртен.

Дежурният редактор

* Медитация – от лат. ез.: Вид мисловно упражнение за хармонизиране

** Поначало, в отворения финал на изданието ни, това място ще е за разни размисления – на дежурния редактор или Ваши, уважаеми читатели. Т.нар. „второ лице“ – последната страница на броя, откъдето по обичай много хора започват да преглеждат периодика, ще е пак... и Ваше лице!

Предложение към Вас за следваща тема – ВОДОПАДЪТ, а за по-следваща – ИЗВОРЪТ